

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie ze skargi A. M.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 14 lipca 2020 r., sygn. akt XV Ca [...]
w sprawie z powództwa A. M.
przeciwko U. [...] w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 maja 2022 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2) zasądza od A. M. na rzecz U. [...] w P. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesioną skargą.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie o zapłatę kwoty 12 723,33 złotych wynikającej z nienależytego wykonania przez pozwanego umowy o warunkach odpłatności za niestacjonarne studia trzeciego stopnia w zakresie seminarium doktorskiego.

Na powyższe orzeczenie powódka wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, wskazując, że jest ono niezgodne z art. 278 § 1 k.p.c. przez samodzielne dokonanie przez Sąd ustaleń wymagających wiadomości specjalnych, a także art. 471 k.c. w zw. z par. 3 ust. 1 pkt 1 i 6 umowy o warunkach odpłatności za niestacjonarne studia trzeciego stopnia w U. [...] w P. w zw. z par. 17 ust. 2 Regulaminu studiów doktoranckich w U. [...] w P. – przez niezastosowanie go mimo nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego i wyrządzenia tym szkody powódce.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 i 2 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia co do istoty sprawy sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie postanowienia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

Orzeczenie niezgodne z prawem powinno być sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, bądź wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Bezprawność orzeczenia sądowego w rozumieniu powyższego przepisu ma charakter bezprawności kwalifikowanej, a jego niezgodność z prawem musi polegać na elementarnej i oczywistej obrazie prawa przez sąd, a więc takiej, która polega na rażących i oczywistych błędach w wykładni lub subsumcji (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2008 r., I CNP 72/08, nie publ., z dnia 17 maja 2012 r., I CNP 55/11, nie publ., z dnia 14 czerwca 2012 r., I CNP 7/12, nie publ.).

W świetle tych kryteriów bezzasadność skargi powódki o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest oczywista (art. 424⁹ k.p.c.). Już z samej jej treści wynika, że nie zostałaby uwzględniona w razie przyjęcia jej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2008 r., III BP 3/08, OSNP 2010, nr 1-2, poz. 13). Skarżąca stara się bowiem wykazać, że nie miała kontaktu z promotorem, co nie ma pokrycia w ustaleniach sądów *meriti*. Wskazywała, że Sąd naruszył art. 278 § 1 k.p.c., tymczasem ustalenie jakie zwyczaje panują w środowisku naukowym wymagają wiadomości specjalnych. Oceniają zaskarżone orzeczenie w związku z zarzutem naruszenia 471 k.c. należy wskazać, że według ustaleń Sądu drugiej instancji powódka nie zaliczyła zajęć z czterech przedmiotów oraz nie uregulowała należności za czesne w zakresie semestru letniego 2014/2015, co było bezpośrednim powodem skreślenia jej z listy studentów.

Należy również mieć na względzie utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko, że samo nieuwzględnienie powództwa nie może być utożsamiane z wyrządzeniem stronie szkody. Nieuzyskanie przez stronę żądanej w postępowaniu sądowym ochrony prawnej w zakresie danego prawa bądź roszczenia nie zawsze będzie prowadzić do powstania uszczerbku majątkowego (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2009 r., IV CNP 67/09, nie publ., z dnia 8 grudnia 2009 r., III CNP 53/09, nie publ.).

W konsekwencji skarga powódki wobec oczywistej bezzasadności skargi Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁹ k.p.c. odmówił jej przyjęcia do rozpoznania.

O kosztach postępowania skargowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i 424¹² k.p.c.